

దు మాజీతులో గొప్ప యుద్ధము జరిగెను. ఇంగ్లీషువారిలో యుద్ధము ఉద్యోగస్థులను ఎదురించుచు కలియజేయు యుద్ధమున పోతు లైరి-తువకు ఇంగ్లీషువారు కోటను వట్టుకొనుగా ప్రభుత్వ మాణిక్యముతో తప్పించుకొని పోయెను. అప్పుడు కంపెనీవారు వారణాశిప్పూ రావుగారిని రాజ్యమునుండి తొలగించితి మనియు ఆయన కుమారులగు శేంకటాచరింపా అప్పారావు గారిని జరిగించారుగా నంగీకరించి మనియు ప్రచురించిరి. కాని యీ వారణాశిప్పూరావుగారు భద్రాచలదేవులనుండి పాశాత్రుగా, తేకమనియిది శేవకో వచ్చి గ్రామములు తిరులకెట్టి పొమ్ము కోతుకొని తిరుగలవీరవారిని బంధి తేకము కల్లోలము చేయుచుండిరి. ఈ వాద ప్రతిపక్షములకు నవరన్న పెంటువారు అప్పారావుగారిని తమ కుమారునితో, గూడ మాజీతులో నివసించుటకు 1785-వ సంవత్సరమున పమ్మతిందిరి. కాని కుమారుడు పుష్పకము రాకపోవుటచే తొడిగారు యభాగవారము అభివారము చేయుట వారంభించినందున బంధులలోని కంపెనీ ప్రధానోద్యోగి వారణాశిప్పూరావుగారిని బంధులక కొక మిషునియవ తప్పించి వారి పరివారము బాణునకు తెల్లవచ్చుచు వారిని పట్టుకొనిరి. వారి నేకములు తప్పించుకొని వచ్చి మాజీతు చేరి కుమారుని రాజ్యపరిపాలనమునకు ప్రతిబంధములు కలుగజేసిరి. ఈ వారణాశిప్పూరావుగారికి ఇరువురు భార్యలు. ప్రభుభార్య యగు శేవకంకమ్మారావుగారి కుమారులు శేంకటాచరింపా అప్పారావుగారు, శేవక భార్య యగు చివకంకమ్మారావుగారికి రామచంద్ర అప్పారావుగారు జనసింపా అప్పారావుగారు అను కుమారు లిరువురు. కాని మాజీతులో నుండు సంస్థానపు పదవారులు వారినుండి చిన్న భార్య గారి బంధువు లగుటచే వా కంపెనీయ చేరి పెద్దభార్య కుమారుని రాజ్యపరిపాలనమునకు ఆటంకములు కలుగజేయుచుండిరి. ఇట్లుండగా తొడిగారు మదరాసులో 1789-వ సంవత్సరమున కాలము చేసిరి. పెద్దభార్యగారు భర్తగారి ప్రతిమ చేయించి పరీక్షమనము చేయఁ బ్రయత్నించుగా నవరన్న పెంటువారు ఆటంకపడిరి. శేవక భార్యగారికడ భర్తగారు సంపాదించిన ధనము కోట్లకొలది యున్నదను ప్రతీతి కలిగియుండెను. ఈ ధనము కోటలో నుండు చిన్న కివా లయములోని తింగముగ్రీవి వారలచే పని వాచింక కలదు. అప్పుడు ఇంగ్లీషు నవరన్న పెంటు ఉద్యోగస్థులకు "మాకోకము" గారిని మాజీతును చంపి కోటలోని యన్ని ప్రదేశములను ఎంత కోర్చించి యాచియు నేమియు కొరకకపోవుటచే కొరకారు కర్తవ్యాత్తులై బంధుల కల్గిరి. 1793-వ సం. లో చివకంకమ్మారావుగారు కాలముచేసిరి. రామచంద్ర అప్పారావుగారు భద్రాచల దేవులలోనికొ జరిగి అచ్చట కమవనవారి కుటుంబములో, నేక శేంకటరామయంగాను అను పిరుగును పేరికి తోవ్వజేయ. ఇట్లు రామచంద్రాప్పూరావుగారు గొప్ప నేకలకు నూన్పుకొని తేకమనియిచ్చి పడి తొడిగారికడచే రాజ్యపరి పాలనకు భంగము కలుగజేయుచుండగా అన్న గారు మాజీతులో నివసించుటకు వెళుచి బంధుల కల్గిరి. అప్పుడు నవరన్న పెంటువారు పెద్ద నేకలకు బండిరి. కాని రామచంద్రాప్పూరావుగారిని పట్టుకొనలేక

పోయిరి. ఇట్లుండగా పాశాత్రుగా గొప్ప నేవతో రామచంద్రాప్పూ రావుగారు మాజీతుకోటమీద పడి అచ్చటి యుద్యోగస్థులను బంధి కోటను ప్యాభీవనముకొనిరి. నవరన్న పెంటు నేవారాయకుఁ డగు "పి-సింహారము" అనునాయు ఒక ప్రాప్యించి నడ్డివారిలో వారిని ప్రాణములు గాపాడుకొనెను. తిరిగి పెద్ద నేకలకు రామచంద్రాప్పూ రావుగారిమీదకు చంపిరి కాని వారు భద్రాచలదేవులకు పోతే పోయిరి. అచ్చటనుండి తమ తొడిగారు వ్రాసి యచ్చిన మరణశాప నము కమవరించి రాజ్య మిరువురకును చంపుచు నవరన్న పెంటు వారిని కోతుచుండెను. ఇట్లుండగా 1792-93 సంవత్సరములలో పెద్ద కలుపు వచ్చెను. మాజీతు పరిపాలనము మిక్కిలి పరవళ్లలో నుండి నిర్దు చేయియు నమాలు కాకుండెను. పక్కాచునకు వెళ్లవల లిన నిర్దు వాకే యుండెను. అందుమీద నవరన్న పెంటువారు 1793-వ సంవత్సరములో మాజీతుకు ప్రత్యేకముగా "రామన్న గార్లవారు" వారిని కల్లవారుగా నేర్పాటు చేసిరి. రామచంద్ర అప్పారావుగారి కుమిం చిరి. ఎట్టిటును నవరన్న పెంటు పరిపాలనలో నుంచి పరలోకము లిరు వురకును అలవెచ్చు ఇచ్చుచుండిరి. ఇట్లుభయములు కలిగియుండగా తిరిగి నవరన్న పెంటువారు ఎట్టిటు నిచ్చువలల చంపుకొనలేకలవార మని అన్న గారిని ప్రోత్సాహపఱచి ఒక ఖరారువారు వ్రాసికొనిరి. కాని యీ ఖరారువారు ప్రకారము రాకపోయినకు ఇట్టిరువురకును భాగించియువల ఈ సంస్థానమున తెమ్మతికి భంగము కలుగు పని నవరన్న పెంటు ఉద్యోగస్థు లగు "వ్రామకల్లు", "రీడు" అనువారు రుపోట్ల చేసినందున వ్రామ నవరన్న పెంటువారు అంగీకరించి 1802-వ సంవత్సరమున ఉభయలకును ప్రత్యేకముగా తేకము వివేచిసి, అచ్చటి గోవారిని పిట్టికల్లులో నుండు నికువవోలు, అంబుపేట, బహులల్లి పరగణాలు శేంకటాచరింపా అప్పారావుగారిని, కృష్ణాపిట్టికల్లులోని గొల్లపల్లి, మన్నుపల్లం, త్రయ్యూరు పెంటలగు పరగణాలు రామచంద్రా ప్పూరావుగారిని ఇచ్చిరి. ఈ భాగములు విట్టి మునకును ప్రమాదభాగ ములుగా నుండవచ్చుచిరి అచ్చటికి రామచంద్రుడు వావారి పమాదమై యుండెను. ఇట్లు భాగములు క్షిణవఱచి పిరి యుభయలకును నవరన్న పెంటువారు కాశ్యరపు పనదులకు ఇచ్చిరి. అని పెంటులు తేకమునకు తెమ్మతి కలిగెను.

పెద్దకుమారు లగు శేంకటాచరింపా అప్పారావుగారు శివవారపు పేట రాజధానిగా నేర్పజుచుకొని అచ్చట నివసించి పాలించుచుం డిరి. పిరు వ్యవహారములు పుష్పకము అయినకు రాకపోయినకు భర్త మునకును అనుమానులు అని ప్రఖ్యాతి గాంచిరి. పిరికి భర్త అప్పారావు గారిని పిలుచు యుండెనను. వై రాగులు మాచే పిరి కర్మముల వివరించు కీర్తనలు విచ్చుచిరిని పొడుచుండెనను. ఇక పిరి యుభయల తెమ్మ లగు పరసింపాఅప్పారావుగారి విషయమై చెప్పుకలసియున్నది. భాగ ములు చంపు కాలమును పిరు చిన్న వా కనుటచేర పిరి పంకతి ఎక్క డును యోచించలేదు. యుక్తవయస్సు వచ్చినవెనుక పరలోకములను భాగము లయింగఁ గా మధయములు నిరాకరించిరి. అందుమీద ఇంగ్లీషు కోర్టులలో వ్యాజ్యము తెచ్చెను. పల్లకోర్టు వైకోర్టులలో ఆయనయ